CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA

EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2015/2016

FORMUŁA DO 2014
(„STARA MATURA”)

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE
POZIOM PODSTAWOWY

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MWO-P1

MAJ 2016

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–2)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – tekst publicystyczny (II.2).
	Wiadomości: społeczeństwo obywatelskie i formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym, kultura polityczna, instytucje demokracji (I.5 / I.6 / I.8).

Schemat punktowania
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi (rozstrzygnięcia i uzasadnienia).
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawne rozstrzygnięcie
Nie.

Przykładowe uzasadnienie
Wyższa frekwencja jest w Iraku niż w USA, a jakość społeczeństwa obywatelskiego w tym pierwszym kraju jest niższa.

Zadanie 2. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – wykresy z danymi z badań opinii publicznej (II.2).
	Wiadomości: formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym, kultura polityczna, procedury demokracji (I.5 / I.6 / I.8).

2.1.

Schemat punktowania
1 p. – podanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
- mężczyzna
- z miasta
- o wykształceniu wyższym
- z dochodem w najwyższym kwartylu

2.2.

Schemat punktowania
3 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
1. P
2. F
3. P

Zadanie 3. (0–4)

3.1.

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – tabela z danymi, lokalizacja ważnych wydarzeń w czasie (II.2 / II.4).
	Wiadomości: formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym, procedury demokracji (I.5 / I.8).

Schemat punktowania
1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
2011

3.2.

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – tabela z danymi (II.2).
	Wiadomości: partie polityczne, procedury demokracji (I.6 / I.8).

Schemat punktowania
3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
- Polskie Stronnictwo Ludowe
- Platforma Obywatelska
- Mniejszość Niemiecka

Zadanie 4. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – tabela z danymi, czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.2 / II.7).
	Wiadomości: formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym, procedury demokracji (I.5 / I.8).

Schemat punktowania
3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi (rozstrzygnięcia i uzasadnienia z odwołaniem do przepisu i danych).
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawne rozstrzygnięcie
Tak.

Przykładowe uzasadnienie
Wynika to z art. 55.2, gdyż 24211 to więcej niż 3/5 z 30728.

Zadanie 5. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – tekst popularnonaukowy (II.2).
	Wiadomości: polityka, ideologia, kultura polityczna (I.6).

Schemat punktowania
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
- Poparcie dla polityka nie powinno wynikać z działań marketingowych, lecz być efektem jego realnej aktywności w środowisku.
- Politycy sięgający po władzę tylko dla niej samej są zagrożeniem dla demokracji, gdyż przestają interesować się dobrem obywateli.

Zadanie 6. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – teksty z zakresu myśli politycznej (II.2).
	Wiadomości: ideologie (I.6).

Schemat punktowania
3 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
1. P
2. P
3. F

Zadanie 7. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – opisy (II.2).
	Wiadomości: reżimy polityczne państw (I.4).

Schemat punktowania
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A. totalitaryzm / reżim totalitarny
B. autorytaryzm / reżim autorytarny

Zadanie 8. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – mapa polityczna Europy (II.2).
	Wiadomości: głowy państwa w Europie (I.4).

Schemat punktowania
4 p. – poprawne wypełnienie czterech wierszy tabeli.
3 p. – poprawne wypełnienie trzech wierszy tabeli.
2 p. – poprawne wypełnienie dwóch wierszy tabeli.
1 p. – poprawne wypełnienie jednego wiersza tabeli.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A. Wielka Brytania / Zjednoczone Królestwo, 3
Hiszpania / Królestwo Hiszpanii, 1
B. Francja / Republika Francuska, 2;
Rosja / Federacja Rosyjska, 6

Zadanie 9. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.7).
	Wiadomości: obywatelstwo, procedury demokracji (I.4 / I.5).

Schemat punktowania
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A. prawo krwi / *ius sanguinis*
B. prawo ziemi / *ius soli*

Zadanie 10. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej (I.7).

Schemat punktowania
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A. Ministra Obrony Narodowej
B. Marszałek Sejmu

Zadanie 11. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.7).
	Wiadomości: organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej (I.7).

Schemat punktowania
2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
1. C.
2. A.

Zadanie 12. (0–4)

Wiadomości i rozumienie.	Organy samorządu terytorialnego w Rzeczypospolitej Polskiej (I.7).

Schemat punktowania
4 p. – podanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi.
3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A. marszałek województwa
B. zarząd powiatu
C. wójt
D. prezydent miasta

Zadanie 13. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – opisy (II.2).
	Wiadomości: organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej (I.7).

Schemat punktowania
2 p. – przyporządkowanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A. Prezes Rady Ministrów
B. Najwyższa Izba Kontroli

Zadanie 14. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – schemat (II.2).
	Wiadomości: organy władzy i źródła prawa w Rzeczypospolitej Polskiej (I.7).

Schemat punktowania
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A. Sejm
B. Trybunał Konstytucyjny

Zadanie 15. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – opisy (II.2).
	Wiadomości: organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej, sądy i trybunały (I.7 / I.10).

Schemat punktowania
4 p. – podanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi.
3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A. sąd okręgowy
B. Krajowa Rada Sądownictwa
C. Sąd Najwyższy
D. Trybunał Stanu

Zadanie 16. (0–3)

16.1.

Korzystanie z informacji.	Wypełnianie pism urzędowych (II.8).
	Wiadomości: obywatel wobec prawa (I.12).

Schemat punktowania
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A. Urzędu Skarbowego
B. odwołanie

16.2.

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – pismo urzędowe (II.2).
	Wiadomości: obywatel wobec prawa, sądy w Rzeczypospolitej Polskiej (I.10 / I.12).

Schemat punktowania
1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
wojewódzki sąd administracyjny

Zadanie 17. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.7).
	Wiadomości: dziedziny prawa, obywatel wobec prawa (I.9 / I.12).

17.1.

Schemat punktowania
1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
D.

17.2.

Schemat punktowania
1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
testament

Zadanie 18. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – opisy i fotografie, rozpoznawanie ważnych postaci życia publicznego (II.2 / II.4).
	Wiadomości: działania na rzecz praw człowieka we współczesnym świecie (I.11).

Schemat punktowania
3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A. Mandela
B. Wałęsa
C. Arafat

Zadanie 19. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.7).
	Wiadomości: ochrona praw człowieka w Rzeczypospolitej Polskiej (I.11).

Schemat punktowania
2 p. – przyporządkowanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A. osobiste
B. socjalne

Zadanie 20. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Lokalizacja ważnych wydarzeń w czasie, dokonywanie porządkowania faktów (II.1/ II.4).
	Wiadomości: Polska w Europie (I.13).

Schemat punktowania
2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
B. O
D. P

Zadanie 21. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu politycznym – opisy i fotografie, rozpoznawanie ważnych postaci życia publicznego (II.2 / II.4).
	Wiadomości: organizacje międzynarodowe (I.15).

Schemat punktowania
1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
B.

Zadanie 22. (0–2)

22.1.

Korzystanie z informacji.	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.7).
	Wiadomości: instytucje Unii Europejskiej (I.14).

Schemat punktowania
1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
B.

22.2.

Korzystanie z informacji.	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.7).
	Wiadomości: Polska w Europie, instytucje Unii Europejskiej (I.13 / I.14).

Schemat punktowania
1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
Tusk

Zadanie 23. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – mapa polityczna Europy (II.2).
	Wiadomości: funkcjonowanie Unii Europejskiej (I.14).

Schemat punktowania
4 p. – poprawne wypełnienie czterech wierszy tabeli.
3 p. – poprawne wypełnienie trzech wierszy tabeli.
2 p. – poprawne wypełnienie dwóch wierszy tabeli.
1 p. – poprawne wypełnienie jednego wiersza tabeli.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A. Szwajcaria / Konfederacja Helwecka / Konfederacja Szwajcarska, 3
B. Rumunia, 6
C. Czechy / Republika Czeska, 1
D. Słowacja / Republika Słowacka, 2

Zadanie 24. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – wykres z danymi z badań opinii publicznej (II.2).
	Wiadomości: Polska w Europie, kultura polityczna (I.6 / I.13).

Schemat punktowania
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi (tendencji i uzasadnienia).
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Poparcie dla przystąpienia Polski do strefy euro spadało. W 2009 roku wynosiło ono 53%, w 2010 – 41%, a w 2011 – 32%.

Zadanie 25. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – opisy (II.2).
	Wiadomości: formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym, obywatel wobec prawa, funkcjonowanie Unii Europejskiej (I.8 / I.12 / I.14).

Schemat punktowania
3 p. – przyporządkowanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 p. – przyporządkowanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A. 1
B. 4
C. 3

Zadanie 26. (0–4)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – fotografia (II.2).
	Wiadomości: problemy współczesnego świata (I.16).

26.1.

Schemat punktowania
1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
organizmy modyfikowane genetycznie

26.2.

Schemat punktowania
3 p. – podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Autorzy muralu krytycznie oceniają GMO, gdyż mamy na nim napisy „genetycznie molestowane organizmy” oraz „stop GMO”. Umieszczono także znak zagrożenia biologicznego na talerzu.

Zadanie 27. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społeczno-politycznym – tekst popularnonaukowy (II.2).
	Wiadomości: formy życia społecznego, społeczeństwo obywatelskie (I.1 / I.8).

Schemat punktowania
1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
A.

Zadanie 28. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst publicystyczny (II.2).
	Wiadomości: formy życia społecznego (I.1).

28.1.

Schemat punktowania
1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
subkultury

28.2.

Schemat punktowania
1 p. – wskazanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
B.

Zadanie 29. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych (II.7).
	Wiadomości: kwestia narodowościowa, społeczeństwo polskie (I.2 / I.3).

Schemat punktowania
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
A. Przodkowie Wietnamczyków nie zamieszkiwali obecnego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od co najmniej 100 lat (art. 2.1. pkt 5).
B. Łemkowie nie są narodem tytularnym w żadnym z państw (art. 2.1. pkt 6).

Zadanie 30. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – rysunek satyryczny (II.2).
	Wiadomości: problemy społeczeństwa, życie społeczne (I.1 / I.2)

Schemat punktowania
1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Rysunek ilustruje problem tabloidyzacji mediów, pogoni za sensacją, za powierzchowną informacją.

Zadanie 31. (0–3)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tabela z danymi z badań opinii publicznej (II.2).
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego (I.2).

Schemat punktowania
3 p. – wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi.
2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
1. P
2. F
3. P

Zadanie 32. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tabela z danymi z badań opinii publicznej (II.2).
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego, kultura polityczna (I.2 / I.6).

Schemat punktowania
2 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi (wniosku i uzasadnienia).
1 p. – podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Im lepsza ocena własnych warunków materialnych, tym częściej respondenci za przyczyny trudności w wydostaniu się ludzi z biedy uważali czynniki leżące po stronie ubogich. W przypadku oceny własnych warunków jako dobrych na każdy z tych czynników wskazywało ponad 50%, natomiast przy ocenie własnych warunków jako złe – mniej niż 1/3.

Zadanie 33. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Odróżnianie informacji o faktach od opinii (II.3).
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego (I.2).

Schemat punktowania
2 p. – wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
1 p. – wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Poprawna odpowiedź
F., H.

Zadanie 34. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Korzystanie z informacji o życiu społecznym – tekst popularnonaukowy (II.2).
	Wiadomości: problemy społeczne w Polsce i na świecie (I.2 / I.16).

34.1.

Schemat punktowania
1 p. – podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
- brak integracji społecznej,
- ograniczenie się do działań związanych z zabezpieczeniem podstawowych potrzeb.

34.2.

Schemat punktowania
1 p. – podanie poprawnej odpowiedzi.
0 p. – inna odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź
Ubóstwo wynika z nierówności dochodów i majątku, dotyczy sytuacji materialnej i socjalnej. Wykluczenie dotyczy relacji miedzy władzą a społeczeństwem i relacji międzyludzkich, obejmuje również inne obszary poza sferą materialną i socjalną, np. sferę etniczną.

Zadanie 35. (0–15)
Temat: Scharakteryzuj zjawisko wykluczenia społecznego oraz zagrożenia, jakie niesie za sobą to zjawisko dla współczesnych społeczeństw. Przedstaw działania władz państwowych i samorządowych na rzecz zapobiegania temu zjawisku w Polsce. Odwołaj się do materiałów źródłowych z zadań 31–34.

Tworzenie informacji.	Formułowanie wypowiedzi pisemnej zawierającej ocenę procesów społecznych oraz wskazanie propozycji rozwiązań problemów społecznych (III.1 / III.3 / III.5).
	Korzystanie z informacji: dokonywanie selekcji faktów, korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym, rozpoznawanie problemów społecznych, wskazanie przyczyn i skutków procesów społecznych (II.1 / II.2 / II.5 / II.6).
	Wiadomości: specyfika i problemy życia społecznego (I.1 / I.2).

Kryteria oceniania

Przedstawienie pojęcia wykluczenia społecznego (0–1)

1 p. – za przedstawienie pojęcia.
0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Charakterystyka wykluczenia społecznego (0–4)
- charakterystyka aspektu socjalno-materialnego wykluczenia społecznego,
- charakterystyka innych aspektów wykluczenia społecznego.

4 p. – za pełną charakterystykę obu kwestii.
3 p. – za pełną charakterystykę jednej kwestii i niepełną drugiej.
2 p. – za pełną charakterystykę jednej kwestii lub niepełną charakterystykę obu kwestii.
1 p. – za niepełną charakterystykę jednej kwestii.
0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Charakterystyka zagrożeń dla społeczeństwa, jakie niesie za sobą zjawisko wykluczenia społecznego (0–4)
- charakterystyka jednego z zagrożeń,
- charakterystyka drugiego z zagrożeń.

4 p. – za pełną charakterystykę obu zagrożeń.
3 p. – za pełną charakterystykę jednego zagrożenia i niepełną drugiego.
2 p. – za pełną charakterystykę jednego zagrożenia lub niepełną charakterystykę obu zagrożeń.
1 p. – za niepełną charakterystykę jednego zagrożenia.
0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Propozycja działań władz na rzecz zapobiegania zjawisku wykluczenia społecznego (0–4)
- charakterystyka działań władz państwowych,
- charakterystyka działań władz samorządowych.

4 p. – za pełną charakterystykę działań obu władz.
3 p. – za pełną charakterystykę działań jednej z władz i niepełną drugiej.
2 p. – za pełną charakterystykę działania jednej z władz lub niepełną charakterystykę działań obu władz.
1 p. – za niepełną charakterystykę działania jednej z władz.
0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Wykorzystanie materiałów źródłowych (0–1)
1 p. – za poprawne powołanie się na dwa materiały źródłowe.
0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.

Poprawny język i forma wypowiedzi (0–1)
1 p. – za pracę napisaną językiem w pełni komunikatywnym, z uporządkowanym, logicznym wywodem i właściwą strukturą.
0 p. – za niespełnienie powyższego kryterium.